

Budapest Országos Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár

Üzleti jelentés

A Budapest Országos Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár 2009. üzleti évben folytatott tevékenységéről

A Budapest Országos Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár 2009-es évét működési szempontból jelentős változások jellemezték, elsődlegesen az új, elszámolóegység alapú nyilvántartási rendszer bevezetésével, befektetési szempontból pedig a korábbi évnél számottevően kedvezőbb környezet jellemezte.

A Pénztár taglétszáma 2009. december 31-én 24.754 fő volt, mely az előző évi zárótól (26.460 fő) 1.706 fővel maradt el. A 396 tagsági viszonyt létesítő nem tudta ellensúlyozni a jelentős számú (2.102 fő) tagsági viszonyt megszüntető által meghatározott csökkenést.

Ez a trend a Pénztár alapításának 10. évfordulója óta annak figyelembe vételével jellemző, hogy számottevő a 10 éves kilépők száma, 2009-ben ez tette ki a csökkenés legnagyobb részét, 1.130 fővel. Ezt követi az egyösszegű szolgáltatást igénybe vevők száma, 615 fővel.

A más pénztárból átlépők száma (32 fő) jelentősen elmarad a más pénztárba átlépők számától (303 fő), aminek oka elsődlegesen az, hogy a Pénztár saját ügynökhálózattal nem rendelkezik, értékesítési tevékenysége a jelentős ügynökhálózattal rendelkező (biztosítói háttérű) pénztárakhoz képest alacsonyabb volumenű.

Jelentős számú volt a 10 éves kifizetések igénylése a tagsági jogviszony fenntartása mellett, ami kedvezőbb a Pénztár szempontjából, különös tekintettel arra, hogy ennek jelentős része (763 fő) csak hozamot vett fel. Annak, hogy ezen a csoporton belül a hozamfelvételek dominálnak a teljes felvét helyett, szerepe volt a Pénztár ezirányú tájékoztatási tevékenységének is.

A tagdíjfizetés nélkül benthagyott számlák száma és egyenlege csökkent, a 2008-as 10.043 db-ról és 3.985.028e Ft összegről 9.409 db-ra és 3.524.806e Ft összegre.

A Pénztár 2009. évi éves beszámoló szerinti záró mérlegfőösszege 18.584.593 eFt, mely az előző évinél 16,9%-kal magasabb. A mérlegfőösszegben a jelentős emelkedés a taglétszám csökkenése ellenére, elsődlegesen a kedvező hozamoknak köszönhetően valósult meg.

A Pénztár bevételeit meghatározzák a tagdíjbevételek, ezek értékében egyértelmű csökkenés tapasztalható, mind az egyéni, mind a munkáltatói befizetések vonatkozásában. Előbbi 2008-ról 2009-re 386.897e Ft-ról 335.255e Ft-ra, utóbbi 1.261.714e Ft-ról 1.109.048e Ft-ra csökkent, a számokban egyértelműen kifejeződik a gazdasági válság hatása. Számos esetben a befizetés kizárólag a munkáltatói hozzájárulásra épül, és a munkahely esetleges elvesztése esetén a tag nem folytatja a befizetéseket. A működési tartalék bevételeiben csak azért volt lehetséges a szintentartás (2008: 92.174e Ft, 2009: 92.370e Ft), mert a működési tartalék befektetési bevétele kedvezően alakult, 15.240e Ft értékben.

A Pénztár kiadásai között meghatározó szerepe van a teljeskörűen kiszervezett nyilvántartás és adminisztráció költségének, ez tette ki 2009-ben az összes pénztári kiadás 73,2%-át. A Pénztár gazdálkodásának kiszámíthatósága érdekében ez a kiadás az alapvető bevételi forráshoz, a tagdíjbefizetésekhez van kötve. A csökkenő tagdíjbefizetések miatt a Pénztár az adminisztrációs szolgáltatója részére alacsonyabb

Budapest Országos Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár

Üzleti jelentés

összeget fizetett ki 2009-ben, 52.054e Ft-ot a 2008-as 65.007e Ft helyett. A Pénztárszolgáltató megfelelő színvonalú működésének fenntartása jelenleg alapvető érdeke a Pénztárnak. 2010-re az adminisztrációs szerződés átalakításra került oly módon, hogy további garanciális elemek kerültek beépítésre. Fontos megjegyezni, hogy számos egyéb költség nem függ közvetlenül a tagdíjbevételek alakulásától, így figyelembe kell venni pl. felügyeleti díj (2009-ben 4.577e Ft) és személyi jellegű ráfordítások (2009-ben 4.230e Ft) alakulását.

A Pénztár a 2009. üzleti évben a működési tevékenységén 20.639e Ft működési eredményt realizált, amelyből a szokásos működési tevékenység eredménye 4.826e Ft. Ahogy jeleztük, a Pénztárra és a Pénztár teljeskörű adminisztrációját végző szolgáltató gazdálkodására hatással van a csökkenő taglétszám, ez olyan tényező, amelynek hatása minden esetben túlnyúlik a tárgyéven. A kiemelkedően kedvező megtakarítási környezet (magas kamatszint) és a jelentős állományoknak köszönhetően 2009-ben a működési céltartalékban a befektetési tevékenység eredménye számottevő volt, 14.627e Ft értékben.

A Pénztár saját tőke állománya 2009. 12. 31-én 105.276 eFt volt. A Pénztár tőkehelyzete kiegyensúlyozott. Fontos arra felhívni a figyelmet, hogy csökkenő taglétszám mellett kell a Pénztárnak egyre összetettebb körülmények között működnie, ez kifejeződik a 2010-es, elfogadott pénzügyi tervben is, amely negatív eredménnyel számol. A korábbi évek során ésszerű gazdálkodással felhalmozott tartalékok segítségével azonban a megfelelő működés mindenképpen garantálható. Sok függ azonban attól, hogy az önkéntes pénztárak jövőjét a szabályozói környezet milyen irányba fogja befolyásolni. A munkáltatói hozzájárulások adószabályainak változása 2009-ben érzékeltette hatását, és hosszabb távú hatásokkal is járhat.

A likviditási céltartalék záróállománya 2009. év végén 36.366e Ft, a Pénztár likviditása biztosított.

A fedezeti céltartalék állománya 2009. 12. 31-én 17.529.815e Ft volt, ezen belül az egyéni számlák állománya a 2008-as értékről (15.345.559e Ft) 2009-re 17.498.306e Ft-ra emelkedett, ez lényegében a kedvező hozamnak volt köszönhető, mert a kifizetések valamelyest meghaladták a befizetéseket. A növekedés fenntarthatóságát tehát jelenleg a befizetések és kifizetések egyensúlya önmagában nem biztosítja.

A Pénztár befektetési eredményeit nagymértékben meghatározta, hogy 2009-ben jelentős pozitív korrekcióra került sor a tőkepiacokon a rendkívül kedvezőtlen 2008-as év után. A Budapest Önkéntes Nyugdíjpénztár a piaci átlaghoz képest a teljes 2008-2009-es időszakban viszonylag (a szektorátlaghoz viszonyítva) nagy szerepet szánt a biztonságnak, így referenciahozama (benchmark-ja) és tényleges befektetései az átlaghoz képest alacsonyabb kockázati kitettséget tartalmaztak. Ez 2008-ban relatív kedvező, 2009-ben relatív kedvezőtlen hatású volt, de alapvetően a piac nagy részére az volt a jellemző, hogy a 2008 során érvényes relatív kockázatvállalási hajlandóságot tartották fenn az egyes pénztárak a korrekció időszakában is. A Pénztár Aktív portfóliójának teljesítménye 17,85% volt (benchmark 25,36%), a Bebiztosító portfólióé 10,82% (benchmark 8,44%).

Budapest Országos Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár

Üzleti jelentés

A Pénztár működési környezetét a gazdasági válság miatt is csökkenő bevételeken, a kifizetéseken túl befolyásolta az elszámolási rendszer módosítása és a szabályozás változásai is. A Felügyelet eljárásai és bírságolási politikája is szigorodott, 2009-ben átfogó célvizsgálatot is lefolytatott a Pénztárnál, amelynek eredménye 2010. márciusában lett közzétéve, ez 2 millió Ft bírságon felül kötelezéseket is tartalmazott, amelyek végrehajtása folyamatban van. Fontos tudni arról is, hogy jelenleg minden pénzügyi intézmény esetében az ügyfélpanaszok esetében fogyasztóvédelmi eljárást folytat le a felügyelet, a pénztárakkal kapcsolatos határozatok száma emiatt is növekszik szektorszinten.

A 2009-től bevezetett, elszámolóegységekre épülő nyilvántartási rendszer lehetővé teszi a rugalmas elszámolást és a pénztári eredmény folyamatos nyomonkövetését az árfolyamokon keresztül, amelyeket a Pénztár folyamatosan publikál honlapján. Ugyanakkor tudni kell, hogy ez a rendszer nagyon komoly és folyamatos elszámolási és ellenőrzési feladatokat ró a Pénztár adminisztrációs szolgáltatójára, együttműködve a Pénztár letétkezelőjével és vagyonkezelőjével.

Összefoglalva rögzíthető, hogy a Pénztár prioritásait 2009-ben és jelenleg is az összetett külső környezetnek történő megfelelés határozza meg, prioritásnak a Pénztár a működési biztonságot és a szabályozói elvárásoknak történő megfelelést tekinti. Számos kezdeményezésre került sor folyamatoptimalizálási céllal, valamint a pénztár operatív szervezetének további erősítése érdekében. Jelen környezetben azonban kevesebb erőforrás jut a Pénztár bővítésére, a napi működésen túlmutató versenyképességi és marketing kezdeményezésekre. A Pénztár megújuló vezetése a következő időszakban stratégiai kérdéseket kell, hogy mérlegeljen és lehetséges fejlődési pályákat kell felvázolnia a Küldöttközgyűlés és a tagság felé.

Budapest, 2010. május 28.

Vágó Attila sk.
az Igazgatótanács elnöke